
Szczepan Humbert (1756-1829)

Zapraszamy na kolejną odsłonę cyklu wystaw internetowych "CMENTARZ RAKOWICKI. Mieszkańcy dawnego Krakowa – historie odnalezione w archiwaliach". Tym razem bohaterem wystawy jest Szczepan Humbert, architekt, wolnomularz, fundator Instytutu Technicznego.

Szczepan (Stefan, Etienne) Humbert urodził się 25 lipca 1756 r. w Paryżu (syn Ludwika i Krystyny Marii Faret). Zgodnie z ówczesną tradycją praktycznej nauki zawodu w czerwcu 1775 r., mając 19 lat, wyruszył do Polski w celu odbycia praktyki zawodowej jako architekt czyli budowniczy. Prawdopodobnie w Warszawie w 1783 r. księżna marszałkowa Izabela z Czartoryskich Lubomirska zwróciła uwagę na jego talent i zatrudniła go jako architekta w swoich podkrakowskich dobrach – w latach 1783-1789 w Krzeszowicach nadzorował budowę zaprojektowanego przez siebie pałacyku Vauxhall.

Nie wiemy kiedy Humbert przyjechał do Krakowa – jest wymieniony w spisie mieszkańców z 1793 r. jako JMP Umbert, architekt wraz z żoną, lokator rynkowego pałacu Pod Krzysztoforą, należącego wówczas do Jacka Kluszewskiego. Bowiem w dniu 7 września 1793 r. w parafii Mariackiej odbył się ślub Szczepana Humberta z Magdaleną z domu Baillot, która także pochodziła z Francji – urodziła się ok. 1752 r. w Moulins, w departamencie Allier. W czwartek 16 czerwca 1796 r. „Szczepan Humbert architekt uprzywilejowany rodem z Paryża okazawszy metrykę urodzenia swego przyjął prawo miejskie” co oznaczało, że „w katalog mieszczan jest policzony” oraz „do praw miasta tego został przypuszczony”. A w sobotę 18 czerwca 1796 r. został przyjęty do cechu murarzy i kamieniarzy, a tym samym uznany za magistra czyli majstra. Humbertowie mieszkali wówczas w kamienicy przy ul. Grodzkiej 9 (w spisie mieszkańców wpisany jako Umbert, architekt) – w 1800 r. mieszkali w rynkowej kamienicy nr 38, gdzie Pani Humbertowa prowadziła pensję dla młodych szlachcianek, które uczyła niezbędnych prac domowych, języka francuskiego i rysunków. 12 września 1806 r. Humbertowie kupili od Jacka Kluszewskiego dwie połączone kamienice na rogu ulic Brackiej i Franciszkańskiej (Pałac Larischa, ul. Bracka 12-14/pl. Wszystkich Świętych 6). Pomieszczenia w budynku przy ul. Brackiej były od 1802 r. przez Kluszewskiego wynajmowane na siedzibę krakowskiego Magistratu, Humbert kontynuował tę współpracę z władzami miasta Krakowa. Od 24 czerwca 1810 r. Szczepan Humbert był czynnym członkiem krakowskiej loży wolnomularskiej „Przesąd zwyciężony”, od 1816 r. należał do Arcybractwa Miłosierdzia, w kwietniu 1822 r. został członkiem Komitetu trudniającego się Budową Pomnika Kościuszki, od 15 listopada 1822 r. był członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego Krakowskiego.

Szczepan Humbert zmarł bezpotomnie 19 marca 1829 r., został pochowany na Cmentarzu Rakowickim. Swój majątek testamentem spisanym 22 marca 1828 r. przeznaczył na rzecz Instytutu biednych uczniów w parafii Wszystkich Świętych czyli działającego od 1834 r. Instytutu Technicznego. Testament spisany własnoręcznie przez Humberta w języku francuskim został po jego śmierci złożony u notariusza Juliusza Dorau, prowadzącego kancelarię przy ul. Grodzkiej. Jednak w zachowanej dokumentacji notariusza (AKN, zespół 29/857 Akta notariusza Juliana Dorau w Krakowie 1827-1830) nie zachował się oryginał testamentu – jak wynika z indeksu do spisanych przez notariusza aktów pod numerem 54/1829 był testament, pod numerem 58/1829 inwentarz, pod numerem 84/1829 protokół licytacji. Zachował się jedynie „Protokół licytacji pozostałych po niegdy Szczepanie Humbert ruchomości” spisany 19 maja

1829 r.

Autorem wystawy jest dr Kamila Follprecht

Obejrzyj wystawę: [Szczepan Humbert \(1756-1829\)](#)